

Dansk Varmblods Avlsplan

mod år 2012

Januar 2004

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1: Avlsmål, typebeskrivelse og funktionsbeskrivelse	side 3
Kapitel 2: Dressurhesteavlen	side 5
Kapitel 3: Springhesteprogram	side 6
Kapitel 4: Forædlingsprogram	side 11
Kapitel 5: Kvalitetsmæssig højnelse af hoppebestanden	side 12
Kapitel 6: Internationale relationer	side 13
Kapitel 7: Strategi for andre forhold	side 14

Kapitel 1: Avlsmål, typebeskrivelse og funktionsbeskrivelse

Avlsmål

En ædel, højtstillet og smidig ridehest med god ridelighed og sundhed. Den har præstationsformåen i enten springning eller dressur til at begå sig på internationalt niveau.

Typebeskrivelse

En storrammet, harmonisk ridehest på ca. 1.65-1.70 cm i stangmål. Den har en passende andel forædlerblod (XX, OX, Shagya-araber eller Anglo-araber), for at opnå en præstationsberedt, modig og energisk hest. Den er omgængelig og samarbejdsvillig, og besidder en god indlæringsevne.

Hovedet er udtryksfuldt med store øjne, der giver mulighed for et bredt synsfelt. Den har middellang nakke og god plads mellem ganascherne, der sikrer en god forening med en passende lang, velansat og velformet hals. Skulderen er lang og skrå og den har velmarkeret, lang manke, der muliggør optimal sadelplacering. God albuefrihed, der giver mulighed for uhindret fremføring af forbenet. Middellang ryg. Oval ribbenshælvning, der muliggør en optimal schenkelpacering. God ribbenslængde, der giver plads til lunger og andre indre organer. Muskeløst og smidigt lændeparti. Langt, muskuløst og velformet kryds. En velansat hale og korrekt haleføring. Muskeløs underarm samt bred og dyb lårmuskulatur. Stærke, tørre og velstillede lemmer med passende vinkler i has og koder. Velmarkerede led med jævne overgange. Korte og flade piber. Middellange koder. Velformede hove med god hornkvalitet.

Der lægges vægt på god holdbarhed, og at avlsdyrene har et tydeligt kønspræg, høj reproduktionsevne samt er fri for arvelige defekter.

Funktionbeskrivelse

Dressurhesten: En hest med stor indundergriben og bæring samt en god knæ- og haseaktion. Skridten er smidig, rummelig og taktfast. Traven er elastisk, taktfast og med god bæring. Galoppen er rummelig og taktfast med god bæring og balance. Endvidere lægges der stor vægt på god ridelighed, gålyst og mod.

Springhesten: En kraftfuld og smidig springning med stor kapacitet og god teknik. Der lægges vægt på en smidig og rummelig galop med god balance. Endvidere lægges der vægt på naturlig forsigtighed, stort mod, overblik og god ridelighed.

Kapitel 2: Dressurhesteavl

Formål

Formålet er at fastholde og videreudvikle kvaliteten af dressurhesten i Dansk Varmblod, således at Dansk Varmblod forbliver mellem de 5 bedst placerede avlsforbund på WBFSH's rangliste for dressurheste.

Strategi

- at avlsbestanden konsolideres med vægt på dressuregenskaber. Heste af springafstamning kan evt. tilføres, såfremt de besidder egenskaber som knæløft, skulderfrihed, haseaktion og mod, der kan forbedre dressurhesteavl.
- at så mange avlshopper som muligt brugsafprøves, således at information om gangartspotentiale under rytter fremmes, og at talentfulde dressurhopper målrettet kan indgå i avlsbestanden.
- at information om forventede dressuregenskaber meddeles i karakteristikken ved hoppekåring.
- at viden, nationalt og internationalt, om kravene til dressurhestens præstationsegenskaber til stadighed opdateres og indgår i uddannelsen afavlere og dommere.

Kapitel 3: Springhesteprogram

Formål med springhesteprogrammet

Formålet er at systematisere, udbygge og forbedre Dansk Varmblods avl af springheste, således at forbundet inden for få år placerer sig konstant i blandt de 10 bedste i verden. For at nå dette mål oprettes der en specialafdeling for avl af springheste, som er en integreret del af Dansk Varmblods avlsprogram i øvrigt.

I springhesteprogrammet tilstræbes et kvalitativt højt niveau, og kun heste med exceptionelle springegenskaber, som er ud af en avlssikker springafstamning kan optages.

Registrering og avlsgodkendelse i springhesteprogrammet

Heste kan registreres i springhesteprogrammet på to måder:

1. Der kan ansøges om registrering, såfremt hesten er kåret i Dansk Varmblod og opfylder nærmere definerede krav
2. Føl registreres automatisk, såfremt både faderen og moderen er registreret i springhesteprogrammet.

Avlsgodkendelse i springhesteprogrammet forudsætter:

1. at hopper, der født ind i springhesteprogrammet, skal aflægge en bestået brugsprøve og opfylde kriterierne for optagelse i springhesteprogrammet, før de kan få avlsgodkendelse i springhesteprogrammet.
2. at hingste, optaget i springhesteprogrammet, skal revurderes, når afkommet af første årgang er 6 år gammelt. Såfremt afkommet viser sig ikke at være af tilfredsstillende kvalitet, kan hingsten tages ud af springhesteprogrammet, men vil fortsat være kåret i Dansk Varmblod.

Optagelse i springhesteprogrammet

Der kan søges om optagelse én gang årligt, hvor Avlsledelsen gennemgår ansøgningerne. Ansøgningsfrist er 1.oktober.

Pr. 1. januar offentliggøres de godkendte hopper og hingste, som er registreret i springhesteprogrammet.

Der stiles mod at påføre et specielt logo i hestedatabasen på de heste, som er registreret i springhesteprogrammet. Planen er, at logoet skal påføres hestens afstamning i alle sammenhænge, hvor den optræder, bl.a. i Dansk Varmblods katalogudtræk ol.

Der stiles også mod at føl, der fødes ind i programmet, automatisk får logoet påført i hestepasset. Ældre heste, der optages, kan få påført logoet i hestepasset mod betaling af et gebyr, såfremt hestepasset indsendes til Landscentret | Hest.

Grundlæggende krav for optagelse

1. Kåring

Både hopper og hingste skal som grundlæggende krav være kåret i Dansk Varmblod, før der kan ansøges om optagelse i springhesteprogrammet.

2. Afstamning

Optagelse af hopper: hoppen skal være berettiget til optagelse i hovedafsnittet. Far og mf. skal have et dansk springindeks på minimum 120.

Optagelse af hingste: mor, far, mf og mmf. skal have et dansk springindeks på minimum 120.

I særlige tilfælde kan Avlsledelsen dispensere for dette, såfremt andre kriterier dokumenterer en konsolideret springafstamning.

For optagelse af hopper skal mindst ét af nedenstående kriterier opfyldes

- Gennemsnit af løsspringningskarakterer skal være mindst 8,5 (sadelkåring, 1-dages afprøvning, stationsafprøvning) og et dansk springindeks på minimum 140 (svarende til de 2,5 % bedste). Hvis gennemsnittet i springning ved afprøvning er mindre end 8,5, men ikke under 7,5, skal hoppens springindeks være højere end 150.

- Placering i springdisciplinen ved Unghestechampionatet eller DSA finalerne for springheste med gennemsnitskarakterer på mindst 8,5
- Egne konkurrenceresultater
 - fejlfri og minimum 1 placering i en national 1.50 cm. klasse
- Afkoms konkurrenceresultater (mindst 2 stk.)
 - mindst ét afkom med fejlfri og minimum 1 placering i national 1.50 cm. klasse, den anden fejlfri og minimum 1 placering i national 1.40 cm. klasse.
- Avlsledelsen kan i særlige tilfælde optage hopper i springhesteprogrammet, hvor andre forhold gør dem særligt attraktive. Endvidere kan avlsledelsen til en hver tid nægte at optage en hoppe i springhesteprogrammet, selvom den opfylder de angivne kriterier.

For optagelse af hingste skal mindst ét af nedenstående minimums-kriterier opfyldes

- Resultat fra bestået materialprøve
 - Dansk materialprøve: minimum 850 i springning
 - Tysk materialprøve: minimum 135 point i springning
 - Hollandsk materialprøve: gennemsnit på minimum 8,5 i springning
- Placering i springdisciplinen ved Unghestechampionatet eller DSA-finalerne for springheste med gennemsnitskarakterer på mindst 9,0.
- Indekstal:
 - Dansk springindeks på minimum 170
 - Tysk springindeks på minimum 150
 - Hollandsk springindeks på minimum 165
 - Fransk BSO indeks på minimum 30
- Egne konkurrenceresultater
 - Egne resultater: fem 1-3 placeringer ved CSI stævner i minimum 1.50 cm. klasser

- Afkoms konkurrenceresultater (mindst 3 stk.)
 - mindst 3 afkom med placeringer ved CSI stævner i minimum 1.50 cm. klasser
- Avlsledelsen kan i særlige tilfælde optage hingste i springhesteprogrammet, hvor andre forhold gør dem særligt attraktive. Endvidere kan Avlsledelsen til en hver tid nægte at optage en hingst i springhesteprogrammet, selvom den opfylder de angivne kriterier.

Ansøgning om brug af udenlandsk avlsgodkendt hingst i springhesteprogrammet

Der kan ansøges om brug af hingste, som er avlsgodkendte i et officielt anerkendt rideheste avlsforbund i EU. Hingstens mor, far, mf. og mmf. skal alle have et springindeks væsentligt over gennemsnittet i det pågældende land.

Godkendes hingsten, vil afkommet blive mærket med Dansk Varmblods logo samt have samme muligheder, som andre føl avlet i Dansk Varmblod's regi. Føllet vil desuden automatisk blive optaget i Springhesteprogrammet, såfremt moderen er optaget.

For at hingsten kan godkendes, skal den opfylde ét af nedenstående krav:

1. Bestået materialprøve:
 - Tysk materialprøve: minimum 135 point i springning
 - Hollandsk materialprøve: gennemsnit på minimum 8,5 i springning
2. Indekstal
 - Tysk springindeks på minimum 150
 - Hollands springindeks på minimum 165
 - Fransk BSO indeks på minimum 30
3. Egne konkurrenceresultater
 - Egne resultater: fem 1-3 placeringer ved CSI stævner i minimum 1.50 cm. klasser
4. Avlsledelsen kan i særlige tilfælde godkende udenlandske avlsgodkendte hingste til springhesteprogrammet efter andre kriterier. Endvidere kan

Avlsledelsen til enhver tid nægte at godkende en hingst, selvom den opfylder de angivne kriterier.

Kåring af heste i forbindelse med optagelse i Springhesteprogrammet

Kåring af hingste

Hingste gennemgår en normal forbesigtigelse, hvor udtagelse af emner til springhesteprogrammet sker på baggrund af type, afstamning og tydelige springegenskaber. Dette gælder uanset om hingsten er født ind i Springhesteprogrammet eller ej.

Ved forbesigtigelsen suppleres kåringskommissionen af en særlig springkyndig rådgiver, hvis opgave er at bidrage til vurderingen af hingstenes springegenskaber.

Ved hingstekåringen er samme kriterier gældende, og her bedømmes løsspringningen af 2 særligt springkyndige dommere, hvoraf den ene er identisk med den særligt springkyndige deltager ved forbesigtigelsen. Springkaraktererne offentliggøres her straks efter den enkelte hingsts løsspringningsforløb.

Kåring af hopper

1. Hopper, der ikke er født ind i springhesteprogrammet, gennemfører en normal sadelkåring, og kan herefter optages i springhesteprogrammet efter de gældende kriterier.
2. Hopper, der er født ind i springhesteprogrammet, kan ved sadelkåringen fravælge gangartsprogrammet, og skal i stedet afprøves i løsspringning samt spring med rytter. Relevante springegenskaber, galop og ridelighed skal testes af en springtestrytter. Hoppens opvarmning foretages af egen rytter, hvorunder der gerne må benyttes enkelte forhindringer. Testrytter anvender i sin bedømmelse 4 indbydende forhindringer bestående af 2 enkeltspring og 2 oxere, alle med vinger. Den maksimale højde på forhindringerne er 80 cm. og maksimal bredde er 80 cm. ved forhindringens overkant. Der må gerne traves hen til forhindringerne.

Kapitel 4: Forædlingsprogram

Formålet med forædlingsprogrammet

Formålet er at øge andelen af fuldblod og arabere (OX, shagya-arabere og anglo-arabere) i varmbloodsavlen for at tilføre ædelhed, hårdførhed, styrke og arbejdsvilje. Forædlingen foretages optimalt for hvert 3. led, og der skal især fokuseres på forædling af hopperne.

Strategi til forædlingsprogrammet

- Der etableres en årlig brugsafprøvning udelukkende for forædlerhingste. Formålet er at få afprøvet et stort antal forædlerhingste og herved undersøge, om de besidder de ønskede egenskaber til brug i varmbloodsavlen. Brugsafprøvningen skal vare 30 dage, og der benyttes samme procedure og pointudregning, som ved hoppernes stationsafprøvning. Uanset alder skal forædlerhingstene dog kun vurderes i gangarter med rytter, af testrytter og i løsspringning. Forædlerhingstene skal således ikke springe med rytter. Avlsledelsen udtager efterfølgende de hingste til kåring, som måtte besidde de ønskede egenskaber. Hingstene kan dog også, som hidtil, stille direkte til kåring og efterfølgende aflægge en brugsprøve.
- Avlsledelsen skal virke opsøgende for at de bedste udenlandske forædlerhingste, som har vist sig at slå til i avlen, bliver kåret i Dansk Varmbloods og dermed bliver tilgængelige for de danske avlere.
- En stor fuldblods – eller araberandel i afstamningen skal vægtes højt og således give ekstra plus-point ved udtagelse til diverse finaler, så som Eliteskuet, følfinaler og 2 års finale.
- I modellen til indeksberegning skal der tages hensyn til andelen af forædlerblod.
- Rådgivningen og oplysningerne i pressen skal sætte mere fokus på forædlerblodets betydning for præstationerne.

Kapitel 5: Kvalitetsmæssig højnelse af hoppebestanden

Formål

Der synes at være en tendens til, at de bedste hopper sættes i ridning, ofte på bekostning af avlsarbejdet. Formålet er derfor at få flere gode hopper i avlen samt at nedsætte generationsintervallet med øget avlsfremgang til følge.

Strategi til højnelse af hoppebestanden

- Der stammes op ved hoppekåringerne, således at flere hopper af dårligste kvalitet afvises. Dette skal især være tilfældet med F1-hopper
- Der strammes også op i hovedafsnittet, således at flere af de dårligste DS hopper fremover vil blive kåret i DR.
- I forbindelse med udnævnelse af Elitehopper skal det belønnes, hvis hoppen selv eller hendes afkom har fået føl som 4 års eller 5 års. Hensigten hermed er at tilskynde avlerne til at trække et føl på hoppen, inden den eventuelt sættes i ridning
- Øget rådgivning skal hjælpe avlerne. Der skal skitseres et idealforløb som beskriver, hvordan hoppen på optimal vis og uden at lide overlast kan klargøres til kåring, ifoles, eventuelt deltage i Eliteskue og senere sættes i ridning med henblik på 5 og 6 års championater samt den videre uddannelse.
- Hoppejerne gøres opmærksom på fordelene i at få deres hopper røntgenfotograferet for Osteochondrosis (OCD), således at denne arvelige defekt kan begrænses i avlsarbejdet. OCD er en defekt i knoglebrusken, som typisk optræder i kodeled, haseled og bagknæsled. Lidelsen påvirker hestens holdbarhed og brugsegenskaber, og er påvist at være arvelig.

Kapitel 6: Internationale relationer

Formål

Forbedrede insemineringsteknikker, ægtransplantation, EU regler og harmonisering bringer forbundene tættere sammen og resulterer i avlsarbejde på tværs af grænser og sammenblanding af blodlinier. Det er derfor vigtigt, at Dansk Varmblod i størst mulige omfang deltager i det internationale samarbejde, men også at Dansk Varmblod samtidig bevarer sin identitet og suverænitet.

Strategi

- Dansk Varmblod supporterer udviklingen af Interstallion (sammenligning af indekstal på tværs af grænser)
- En forudsætning for at Interstallion kan iværksættes, er det Unique Lifenumber system (UELN). Dette tildeles alle Danske Varmblods føl født i 2002 og fremefter. Fra 2004 ændres UELN, således at man af nummeret også kan se hvilket avlsforbund i Danmark, hesten tilhører.
- Selvom et avlsforbund er medlem af WBFSH, accepterer Dansk Varmblod ikke nødvendigvis deres afprøvningssystem. Afprøvningssystemerne vurderes i forhold til det danske system.
- Af EU-kommissionens beslutning af 10. januar 1996 (96/78/EC) vedrørende indførelse af heste i stambogen fremgår, at et krydsningsprogram skal oplyse hvilke racer, der kan benyttes. Det skal undersøges, om Dansk Varmblod således i avlsprogrammet kan anføre, hvilke avlsforbund, der accepteres.

Kapitel 7: Delstrategi for andre forhold

- Modellen til indeksberegning moderniseres således at data fra DSA championaterne, de disciplinopdelte egnethedstester samt konkurrenceresultater kan indgå
- Der skal etableres et program, som kan beregne DRF's gamle A- og B system ud fra Landscentret | Hest's database, hvortil DRF overfører rideresultater. Såfremt dette ikke kan lade sig gøre, skal der findes en afløser på A- og B hestesystemet.
- Hoppernes sadelkåring, 1-dags afprøvning og stationsafprøvning samt hingstens 30 dages test og materialprøve skal fortsat indeholde afprøvning i både gangarter og springning. Det er vigtigt for at indsamle data til avlsstatistikkerne og niveauet til afprøvningsniveauet ikke højere end at alle heste bør kunne klare det.
- Avlsledelsen er opsøgende med henblik på at få kåret de bedste udenlandske avlshingste i Dansk Varmblod.
- Hingstens materialprøve vurderes, og der stiles mod en videreudvikling og modernisering.